

تجزیه

مدیریت بانکداری و بیمه

فصل سوم (بخش دوم)

تجزیه و تحلیل قرارداد های بیمه

استاد کوروش بی نیازی

دانشکده فنی و حرفه ای میرزا کوچک صومعه سرا

فرانشیز دوره انتظار: فرانشیز ممکن است به عنوان یک محدودیت زمانی نیز مطرح گردد. دوره انتظار دوره زمانی است که در صورت وقوع خسارت در طول آن دوره که از آغاز بیمه محاسبه می شود، خسارتی پرداخت نخواهد شد. دوره محدودیت متناسب با بروز برخی خسارتها در طول یک دوره زمانی محدود در نظر گرفته می شود مانند خسارت درآمد کار. دوره محدودیت معمولاً در قراردادهای غرامت درآمد از کارافتادگی به کار میرود. برای مثال، قرارداد بیمه ای که بخشی از درآمد از کارافتادگی فرد را پوشش میدهد، نوعاً برای دوره های ۳۰، ۶۰ و یا ۹۰۰ روزه یا دوره های طولانی تری از تاریخ شروع بیمه محدودیت دارد و پس از آن دوره، غرامت را بدون کسر هیچگونه مبلغی مطابق شرایط بیمه نامه پرداخت می کند.

بیمه مشترک^۱:

یک شرایط قراردادی است که اغلب در بیمه اموال آشکار می شود. این نوع بیمه در واقع خالص ترین نوع قرارداد بیمه بازرگانی است.

ماهیت بیمه مشترک: یک شرط بیمه مشترک در قراردادهای بیمه اموال بیمه گذار را ملزم می کند اموال را تا درصدی از ارزش اظهار شده قابل بیمه، تحت پوشش قرار دهد. اگر شرایط بیمه مشترک در هنگام وقوع خسارت محقق نگردد، بیمه شده باید در خسارت مانند یک بیمه گر مشترک سهیم باشد. ارزش قابل بیمه شدن اموال ارزش نقدی واقعی، ارزش جایگزینی یا هر ارزش دیگری که در شرایط بیمه نامه توافق شده، است. اگر بیمه گذار بخواهد کل خسارت را در یک خسارت جزئی دریافت کند، باید شرایط بیمه مشترک را رعایت کند. در غیر این صورت بیمه گذار در صورت وقوع خسارت جزئی جریمه می شود. فرمول بیمه مشترک برای تعیین مقدار پرداختی برای خسارت تحت پوشش به کار می رود. فرمول بیمه مشترک به صورت زیر است:

مقدار پوشش بیمه ای = (مقدار خسارت) X { (مقدار قابل بیمه) / (مقدار بیمه شده) } برای مثال، فرض کنید یک ساختمان تجاری به ارزش نقدی واقعی ۱,۰۰۰,۰۰۰ دلار وجود دارد که مالکش، آن را به میزان ۶,۰۰۰,۰۰۰ دلار بیمه کرده است. اگر شرایط بیمه مشترک ۸۰ درصدی در بیمه نامه قید شده باشد، مقدار مورد نیاز برای بیمه کردن ۸۰۰,۰۰۰ دلار خواهد بود؛ یعنی (۸۰٪ * ۱,۰۰۰,۰۰۰ = ۸۰۰,۰۰۰)

اگر بیمه به ارزش جایگزینی به کار رود، مقدار مورد نیاز برای بیمه نمودن براساس ارزش جایگزینی محاسبه خواهد شد. بنابراین، اگر ۱۰۰,۰۰۰ دلار خسارت اتفاق بیفتد تنها ۷۵,۰۰۰ دلار آن توسط بیمه گر پرداخت

^۱ coinsurance

خواهد شد که محاسبات آن به این شرح است: دلار $75,000 = 10,000 * (800,000 / 600,000)$ دلار چون بیمه شده فقط سه چهارم (۳/۴) هزینه بیمه را عهده دار گردیده است، فقط معادل ۳/۴ خسارت نیز طبق قرارداد به او پرداخت می گردد. از آنجایی که شرط بیمه مشترک که بیمه نمودن ۸۰ درصد ارزش مورد بیمه بوده برآورده نگردیده است، بیمه گذار باید باقی خسارت را خودش پرداخت کند. در نهایت، در اعمال فرمیلی بیمه مشترک دو نکته دیگر را نیز بایستی به یاد داشته باشید. اول، مقدار خسارت پرداختی حتی در صورتی که طبق فرمول بیمه مشترک حاصل شده باشد، از میزان واقعی خسارت تجاوز نخواهد کرد. این مورد ممکن است هنگامی اتفاق بیفتد که مقدار بیمه شده توسط بیمه گذار بیشتر از مقدار مورد لزوم جهت بیمه شدن باشد. دوم، حداکثر مقدار خسارت پرداختی محدود به ارزش اسمی آن است.

هدف بیمه مشترک: هدف اساسی بیمه مشترک رسیدن به اعتدال در نرخ گذاری است. بیشتر خسارت های بیمه اموال جزئی است تا کلی، اما اگر هر کسی فقط به اندازه خسارت جزئی بیمه کند، نرخ حق بیمه برای هر ۱۰۰ دلار بیمه بالاتر خواهد بود و این نرخ برای کسی که میخواهد کل اموال خود را تحت پوشش قرار دهد گران و ناعادلانه است. برای مثال، کسی که به اندازه ارزش کل اموالش، بیمه کند، با فرض اینکه نرخ حق بیمه خالص آتش سوزی ۲۵ سنت برای هر ۱۰۰ دلار ارزش مبرد بیمه بدون در نظر گرفتن هزینه ها و سود بیمه گر باشد، از کسی که اموال خود را فقط برای خسارت های جزئی بیمه کند، مبلغ بیشتری پرداخت می کند. (نماینه ۱-۷ را ببینید) زیرا نرخ حق بیمه افزایش خواهد یافت، یعنی از ۲۵ سنت برای هر ۱۰۰ دلار به ۴۰ سنت برای هر ۱۰۰ دلار خواهد رسید که غیرعادلانه خواهد بود. (نماینه ۲-۷ را ببینید). از این رو، اگر شرایط بیمه مشترک محقق گردد، بیمه گذار یک تخفیف در نرخ حق بیمه خواهد داشت و کسی که کل اموال خود را به ارزش کمتر از واقع بیمه کرده باشد، از طریق کاربرد فرمول بیمه مشترک جریمه خواهد شد.

به عنوان یک گزینه برای بیمه مشترک، نرخ های پلکانی را می توان استفاده کرد که به وسیله آنها هر چه میزان بیمه شده به ارزش واقعی افزایش پیدا کند، در نرخ حق بیمه یک تخفیف لحاظ گردد. البته این سیستم مستلزم ارزیابی صحیح از اموال جهت تعیین مقدار ارزش قابل بیمه شدن است که برای بیمه گر ممکن است بسیار گران باشد. علاوه براین، روش ارزیابی نیز در صورتی که قیمت اموال در طول دوره بیمه از تغییرات زیادی برخوردار باشد رضایت بخش نخواهد بود. به همین دلیل، برای رسیدن به عدالت در نرخ حق بیمه، فرمول بیمه مشترک مورد استفاده قرار می گیرد تا نرخ های پلکانی.

مشکلات بیمه مشترک: هنگامی که شرط بیمه مشترک در یک قرارداد بیمه ای گذاشته شود، برخی مشکلات اجرایی خاص بروز می کند. اول، اگر مقدار بیمه مشترک به طور ادواری افزایش نیابد، در نتیجه تورم با مشکلات اساسی روبرو خواهیم شد. ممکن است صدور بیمه نامه با شرط بیمه مشترک هنگام صدور به نفع بیمه گذار باشد اما با افزایش نرخ کالا به علت تورم، هزینه جایگزینی اموال نیز افزایش پیدا کند و نتیجه آنکه بیمه گذار در هنگام وقوع خسارت به اندازه لازم حمایت نمی گردد و در صورت وقوع خسارت نیز جریمه خواهد شد. پس اگر شرط بیمه مشترک وجود داشته باشد، بایستی مقدار پوشش بیمه مشترک به طور مرتب مورد ارزیابی قرار گیرد تا مشخص شود الزامات بیمه مشترک را برآورده میکند.

دوم، بیمه گذار ممکن است در صورتی که ارزش اموال در طول دوره بیمه نوسان زیادی داشته باشد، متضرر گردد. برای مثال، اگر یک افزایش اساسی در ارزش مورد بیمه شده اتفاق بیفتد در صورت وقوع خسارت، بیمه گذار از پوشش بیمه ای کافی برخوردار نخواهد بود و از جریمه بیمه مشترک نیز رهایی نخواهد داشت. یک راه حل برای این مسئله پوشش انتخابی به ارزش توافق شده است که به وسیله آن بیمه گر توافق می کند شرط مقدار بیمه شده در بیمه مشترک را برآورد شده تلقی نماید. راه حل دیگر آن است که از فرم گزارشی استفاده نماید که به وسیله آن ارزش اموال به طور دوره‌ای به بیمه گر اعلام می گردد.

نمایه شماره ۱-۷. بیمه به قیمت کامل

فرض کنید ۲۰۰۰ ساختمان هر یک به قیمت ۲۰۰,۰۰۰ دلار و به قیمت واقعی جمعا به مبلغ ۴۰۰ میلیون دلار در مقابل آتش سوزی بیمه شود و خسارت آتش سوزی به شرح زیر اتفاق بیفتد:

۲ خسارت کلی = ۴۰۰,۰۰۰ دلار

۳۰ خسارت جزئی ۲۰,۰۰۰ دلاری = ۶۰۰,۰۰۰ دلار

جمع کل خسارت آتش سوزی پرداخت شده توسط بیمه گر ۱۰۰,۰۰۰ دلار

نرخ حق بیمه خالص = ۲۵ سنت برای هر ۱۰۰ دلار بیمه = ۴,۰۰۰,۰۰۰ ÷ ۱,۰۰۰,۰۰۰ دلار

ضمیمه شماره ۲-۷. بیمه به نصف ارزش

فرض کنید ۲۰۰۰ ساختمانی که هر یک به میزان ۲۰۰,۰۰۰ دلار ارزش دارند، به نصف ارزش واقعی جمعا به مبلغ ۲۰۰ میلیون دلار بیمه آتش سوزی شود و خسارت های زیر اتفاق بیفتد :

۲ خسارت کلی جمعا به مبلغ ۴۰۰,۰۰۰ دلار

مقدار پرداختی بیمه گر به میزان ۲۰۰,۰۰۰ دلار

۳۰ خسارت جزئی هر یک به مبلغ ۲۰,۰۰۰ معادل ۶۰۰,۰۰۰ دلار

جمع کل خسارت آتش سوزی پرداخت شده توسط بیمه گر ۱۰۰,۰۰۰ دلار

نرخ حق بیمه خالص = ۴۰ سنت برای هر ۱۰۰ دلار = $200,000,000 \div 800,000$ دلار

بیمه مشترک در بیمه های درمانی

قراردادهای بیمه درمان خیلی اوقات دارای نوعی شرایط بیمه مشترک است که شرط درصد مشارکت نامیده می شود. اصولا، بیمه نامه های درمانی نوعی شرط بیمه مشترک دارند که بیمه گذار را ملزم به پرداخت درصد خاصی از هزینه های پزشکی مازاد بر فرانشیز می کنند. یک طرح بیمه ای درمانی خاص، بیمه گذار را ملزم به پرداخت ۲۰ یا ۲۵ درصد هزینه های تحت پوشش مازاد بر فرانشیز می کند. برای مثال، فرض کنید شخصی پوشش هزینه پزشکی به مبلغ ۵۰,۵۰۰ دلار خریداری کرده باشد که هزینه های درمانی اساسی با ۵۰۰ دلار فرانشیز و شرط بیمه مشترک ۸۰-۲۰ را داشته باشد. بیمه گر ۸۰ درصد صورتحسابهای پزشکی مازاد بر فرانشیز را به بیمه گذار پرداخت می کند که معادل ۴۰,۰۰۰ دلار می گردد و او ۲۰ درصد دیگر به علاوه فرانشیز را پرداخت می کند.

هدف بیمه مشترک در بیمه درمان عبارت اند از:

۱- کاهش حق بیمه؛

۲- جلوگیری از انتفاع با استفاده از بیمه.

از آنجایی که بیمه گذار بخشی از هزینه بیمه را پرداخت می کند، حق بیمه کاهش پیدا می کند. به علاوه، وقتی بیمه گذار بخشی از هزینه را پرداخت میکند، خدمات پزشکی بسیار گران را درخواست نمی کند.

شرایط سایر بیمه نامه ها

شرایط سایر بیمه نامه ها نوعاً در قراردادهای بیمه اموال مسئولیت و درمان وجود دارد. این شرایط هنگامی اعمال می شود که بیش از یک قرارداد بیمه خسارت را پوشش می دهد. هدف این شرایط این است که از انتفاع بیمه گذار از بیمه و نقض اصل غرامت جلوگیری کند. اگر بیمه گذار بتواند کل خسارت را از هر یک از بیمه گران دریافت کند، در آن صورت از بیمه منتفع و باعث افزایش شرایط خطرزای اخلاقی می گردد. بعضی از بیمه گذاران ناسالم ممکن است آگاهانه برای دریافت مضاعف از بیمه، ایجاد خسارت کنند. چند مورد از شرایط سایر بیمه نامه ها در قرارداد بیمه اموال و مسئولیت عبارت اند از:

۱- شرط مسئولیت نسبی؛

۲- شرط تقسیم به نسبت سهام مساوی؛

۳- بیمه نامه اولیه و مازاد.

بیمه مسئولیت نسبی یک اصطلاح متداول برای مواردی است که دو یا تعداد بیشتری بیمه نامه، نفع بیمه ای مشترکی را در بیمه اموال تحت پوشش قرار می دهند. سهم هر یک از بیمه گران از خسارت براساس آن نسبتی است که از مقدار کل بیمه اموال به عهده گرفته اند. به برای مثال فرض کنید شخصی مالک ساختمانی است و میخواهد آن را به قیمت ۵۰۰,۰۰۰ دلار بیمه کند. بنا به دلایل بیمه گری بیمه گر ممکن است مقدار بیمه ای که قبول می کند را برای اموال مذکور محدود نماید. فرض کنید که شخص مجبور شود ۳۰۰,۰۰۰ دلار از ارزش اموال را نزد شرکت الف، و ۱۰۰,۰۰۰ دلار را نزد شرکت ب و ۱۰۰,۰۰۰ دلار باقی مانده را نزد بیمه گر ج جمعاً به مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ دلار بیمه می کند. اگر خسارتی معادل ۱۰۰,۰۰۰ دلار اتفاق بیفتد هر شرکت فقط سهم خود

را از خسارت پرداخت خواهد کرد (نمایه شماره ۳-۷). بنابراین، او ۱۰۰,۰۰۰ دلار خسارت دریافت خواهد کرد و نه ۳۰۰,۰۰۰ دلار.

هدف اصلی شرط مسئولیت نسبی حفظ اصل غرامت و جلوگیری از انتفاع از محل بیمه است. در مثال قبل، اگر شرط نسبی وجود نداشت، بیمه گذار مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ دلار از هر یک از بیمه گران و در کل مبلغ ۳۰۰,۰۰۰ دلار برای یک خسارت ۱۰۰,۰۰۰ دلاری دریافت می نمود.

ضمیمه ۳-۷. مثال مسئولیت نسبی

شرکت بیمه الف : $۱۰۰,۰۰۰ \times ۶۰\% = ۶۰,۰۰۰$ دلار یا $۵۰۰,۰۰۰ \div ۳۰۰,۰۰۰$

شرکت بیمه ب : $۱۰۰,۰۰۰ \times ۲۰\% = ۲۰,۰۰۰$ دلار یا $۵۰۰,۰۰۰ \div ۱۰۰,۰۰۰$

شرکت بیمه ج : $۱۰۰,۰۰۰ \times ۲۰\% = ۲۰,۰۰۰$ دلار یا $۵۰۰,۰۰۰ \div ۱۰۰,۰۰۰$

کل خسارت پرداختی توسط بیمه گران ۱۰۰,۰۰۰ دلار

تقسیم به نسبت سهام مساوی: یکی دیگر از انواع شرایط بیمه متفرقه، تقسیم به نسبت سهام مساوی است که به نحو گسترده ای در قراردادهای بیمه مسئولیت یافت می شود. هر بیمه گر به صورت مساوی در خسارت سهیم می باشد، البته تا حدی که مقدار سهم پرداختی توسط هر سه بیمه گر مساوی کمترین حد مسئولیت، موضوع بیمه نامه باشد یا تا زمانی که کل مبلغ خسارت پرداخت گردد.

برای مثال، فرض کنید مقدار بیمه ارائه شده توسط شرکتهای الف ، ب ، ج به ترتیب برابر با ۱۰۰,۰۰۰ دلار، ۲۰۰,۰۰۰ دلار و ۳۰۰,۰۰۰ دلار باشد. اگر خسارتی معادل ۱۵۰,۰۰۰ دلار اتفاق بیفتد هر بیمه گر به صورت مساوی و معادل ۵۰,۰۰۰ دلار پرداخت می کند. اما اگر خسارت ۵۰۰,۰۰۰ دلار باشد، هر یک چقدر باید پرداخت کنند؟ در این مورد، هر بیمه گر به صورت مساوی تا حدی که بیمه نامه خودش اجازه بدهد، پرداخت خواهد کرد. سپس باقی بیمه گرهای بایستی مقدار باقیمانده را به صورت مساوی پرداخت کنند تا حدی که هرکس سهم خود را پرداخت کرده باشد یا آنکه مقدار کل خسارت پرداخت شده باشد. بنابراین، شرکت الف به

میزان ۱۰۰,۰۰۰ دلار، شرکت ب به میزان ۲۰۰,۰۰۰ دلار و شرکت ج به میزان ۲۰۰,۰۰۰ دلار پرداخت خواهند کرد.

نمایه شماره ۴-۷. تقسیم به نسبت سهم مساوی (مثال اول) مبلغ خسارت ۱۵۰,۰۰۰ دلار

نام شرکت	مقدار ارزش بیمه	تقسیم خسارت	کل خسارت پرداختی
شرکت الف	۱۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰
شرکت ب	۲۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰
شرکت ج	۳۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰

ضمیمه شماره ۵-۷. تقسیم به نسبت سهام مساوی (مثال دوم) مبلغ خسارت ۵۰۰,۰۰۰ دلار

نام شرکت	مقدار ارزش بیمه	تقسیم خسارت	کل خسارت پرداختی
شرکت الف	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰
شرکت ب	۲۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰+۱۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰
شرکت ج	۳۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰+۱۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰

بیمه اولیه و بیمه مازاد: بیمه اولیه و مازاد یکی دیگر از انواع بیمه های متفرقه است. بیمه گر اولیه اولین بخش خسارت را پرداخت می کند و بیمه گر مازاد فقط پس از تکمیل شدن ظرفیت بیمه گر اول، مازاد را پرداخت می کند. بیمه اتومبیل یکی از نمونه های بسیار خوب بیمه اولیه و مازاد است. برای مثال، فرض کنید فردی اتومبیل دوستش را قرض می گیرد و به مسافرت می رود. بیمه نامه مالک اصلی محدودیت بیمه مسئولیت تا سقف ۱۰۰,۰۰۰ دلار برای هر شخص در هر حادثه منجر به جرح دارد. بیمه نامه قرض گیرنده محدودیت ۵۰,۰۰۰ دلاری برای هر شخص در هر حادثه دارد. اگر او در حین مسافرت تصادف و راننده دیگری را مجروح کند هر دو بیمه نامه خسارت را پوشش می دهند. طبق قاعده معمول بیمه مسئولیت خودرو امانتی به عهده بیمه گر اولیه

است و سایر موارد بیمه، به عنوان مازاد در نظر گرفته می شود. پس اگر دادگاه شخص قرض گیرنده را به پرداخت جریمه ۷۵,۰۰۰ دلاری محکوم کند، بیمه نامه مالک به عنوان بیمه گر اولیه، اولین ۵۰,۰۰۰ دلار را پرداخت می کند. بیمه نامه قرض گیرنده به عنوان مازاد، ۲۵,۰۰۰ دلار باقیمانده را می پردازد.

شرط هماهنگی پرداخت مزایا در بیمه عمر و درمان گروهی. یکی دیگر از نمونه های پوشش های اولیه و مازاد است. این شرط به منظور جلوگیری از بیمه مضاعف و بیمه به ارزش بیش از ارزش واقعی توسط یک شخص و نزد بیش از یک طرح بیمه درمان گروهی طراحی شده است. اکثریت عباراتی که با بخشی یا همه شرایط مربوط به هماهنگی پرداخت مزایا انطباق یافته اند، به وسیله نمایندگان انجمن ملی بیمه طراحی شده و توسعه یافته اند.

قواعد بسیار پیچیده اند و فقط در مورد از آنها در اینجا مورد بحث قرار می گیرد. اول، پوشش بیمه کارکنان معمولاً مقدم بر پوشش بستگان است. برای مثال، فرض کنید دو نفر کار میکنند و هر یک از آنها به عنوان بستگان یکدیگر تحت پوشش درمان گروهی دیگری قرار گرفته است. اگر یکی دچار آسیب دیدگی و متحمل هزینه پزشکی گردد، بیمه نامه اش به عنوان بیمه گر اول مورد استفاده قرار می گیرد و سپس سایر هزینه های پرداخت نشده از بیمه نامه گروهی نفر دوم به عنوان بیمه مازاد عمل می گردد. به هر حال، بیش از ۱۰۰ درصد هزینه های پزشکی قابل قبول، تحت طرحهای پوشش بیمه ای مذکور پرداخت نخواهد شد.

دوم، قاعده تاریخ تولد که به اعضای خانواده هایی اعمال می گردد که از هم جدا شده اند. طبق این قاعده، اعضای خانواده هایی که تاریخ تولدشان در طول نیمه اول سال قرار می گیرد، تحت پوشش بیمه گر اولیه می باشند و آنهایی که مربوط به نیمه دوم سال می باشند، تحت پوشش بیمه مازاد هستند. هدف این قاعده محدود کردن تبعیض جنسیت با رعایت احترام در ارائه پوشش بیمه ای به اعضای خانواده است.

مایک دوستش دونا را به مناسبت روز تولدش برای شام بیرون دعوت نمود. در مسیر حرکت برای منزل دونا، مایک مریض شد و از دونا خواست که رانندگی کند. دونا هنگام رانندگی به دلیل سهل انگاری و رد کردن چراغ قرمز، راننده دیگری را مجروح کرد. مایک بیمه اتومبیل داشت که بیمه مسئولیت را تا سقف ۲۵۰,۰۰۰ بیمه مسئولیت را تا سقف ۱۰۰,۰۰۰ دلار برای هر شخصی پوشش میداد:

الف) اگر یک دادگاه جریمه‌های ۱۰۰,۰۰۰ دلاری برای دونا صادر کند آیا بیمه گر پرداختی خواهد داشت؟

ب) اگر دادگاه یک حکم ۳۰۰,۰۰۰ دلاری صادر کند، بیمه گر بایستی پرداخت کند؟

پ) فرض کنید مایک نمی تواند حق بیمه راپردازد و اجازه میدهد که بیمه نامه اش منقضی گردد. بنابر این، در هنگام وقوع حادثه، او بیمه نامه نداشته است. اگر قاضی جریمه ۱۰۰,۰۰۰ دلاری برای دونا صادر کنده آیا بیمه گر دونا چیزی پرداخت خواهد کرد؟ چقدر؟

مفاهیم و اصطلاحات کلیدی

جمع کل فرانشیز، بیمه نامه تمام ریسک، فرانشیز یک سال تقویمی، شرط بیمه مشترک، شرایط - تقسیم به نسبت سهام، فرانشیز کريدور، اعلانات، دوره انتظار الحاقیه ها و اصلاحیه ها، عدالت در نرخ گذاری، استثنائات، توافق بیمه ای، اصل خسارتهای بزرگ، بیمه شده معین، بیمه نامه خطر های خاص، بیمه نامه باز، دیگر قراردادهای بیمه ای، بیمه مشترک، بیمه اولیه و مازاد بیمه مسئولیت نسبی، بیمه خطرات خاص و فرانشیز مستقیم.

خلاصه

اعلانات: عباراتی راجع به اموال یا اشخاص یا فعالیتی است که بیمه می شود.

تعاریف: توضیح راجع به کلمات کلیدی و عبارات به گونه ای است که پوشش های تحت بیمه نامه به راحتی قابل تشخیص می گردد.

هر بیمه نامه شامل یک یا چند استثنا است که سه نوع اساسی آن عبارت اند از: خطرات استثنا شده، خسارتهای استثنا شده، اموال استثنا شده

استثناها به چند دلیل ضرورت دارد: خطرات خاصی ممکن است توسط بیمه گران خصوصی قابل بیمه نباشند، شاید خطرات فوق العاده ای وجود داشته باشد، که تحت قرارداد بیمه ای دیگری باشند، باعث تشدید شرایط خطرزای اخلاقی شوند و پوشش در قرارداد خاصی مورد نیاز نباشد.

شرایط: مفادی است که تعهدات بیمه گر را تشریح یا محدودیت هایی را در اجرای آن اعمال می کند. بخش شرایط وظایف خاصی را به عهده بیمه گذار می گذارد تا در صورت انجام وظایف، خسارت را دریافت نماید.

شرایط متفرقه در بیمه های اموال و مسئولیت شامل فسخ، جانشینی، وظایف در هنگام وقوع خسارت، امضای بیمه نامه و دیگر موارد است.

قرارداد همچنین شامل تعریفی از بیمه شده است. قرارداد ممکن است فقل یک شخص را پوشش دهد یا آنکه اشخاص دیگری را گرچه نامشان در بیمه نیامده، دربرگیرد.

الحاقیه مفاد مکتوبی است که شرایطی را به بیمه نامه اضافه یا از آن حذف می کند یا تغییراتی را در قرارداد اصلی به وجود می آورد. الحاقیه یا پیوست بر هرگونه شرط یا . ذکر در قرارداد حتی اگر در تعارض باشد، برتری دارد. .

فرانشیز: بیمه گذار را ملزم می کند بخشی از خسارت را پرداخت کند. یک مبلغ مشخصی از کل خسارت قابل پرداخت که در غیر این صورت می توانست پرداخت . شود، کسر می گردد. فرانشیزها برای کاهش اعلام خسارت های جزئی، کاهش حق بیمه و کاهش خطرات اخلاقی و روحی به کار می روند. نمونه هایی از فرانشیزها شامل فرانشیز مستقیم، فرانشیز تجمعی، فرانشیز یک ساله، فرانشیز پلکانی و فرانشیز دوره انتظار است.

بیمه مشترک در بیمه اموال، بیمه گذار را موظف می کند اموال را تا در حد مشخصی از ارزش قابل بیمه شدن در هنگام وقوع خسارت نزد بیمه دیگر پوشش دهد. اگر شرط بیمه مشترک هنگام وقوع خسارت محقق نگردد، بید، گذار نیز مانند بیمه گر در خسارت سهیم است. هدف اصلی بیمه مشترک برقراری عدالت در نرخ گذاری با تعیین حق بیمه است.

شرط بیمه مشترک در بیمه درمانی نیز به طور گسترده ای مطرح است. یک نوع آن بیمه گر را موظف به پرداخت ۸۰ درصد هزینه های تحت پوشش مازاد بر فرانشیز تعیین شده می نماید و ۲۰ درصد باقیمانده را به عهده بیمه گذار می گذارد.

سایر شرایط: شرایط متفرقه ای در تعداد زیادی از بیمه نامه ها وجود دارد. این مفاد هنگامی اعمال می شود که بیش از یک بیمه نامه، خسارت مشخصی را پوشش می دهند. هدف این شرایط جلوگیری از انتفاع بیمه گذار از محل بیمه و نقض اصل غرامت است. بعضی دیگر از انواع مهم شرایط بیمه ای شامل مسئولیت نسبی، تقسیم خسارت به نسبت سهام و بیمه اولیه و مازاد است.

سوالات دوره ای

- ۱- بخش های اصلی یک قرارداد بیمه را نام برید.
- ۲- تعهدات اصلی که در قراردادهای بیمه ای وجود دارند را شرح دهید و بگویید چرا استثناها توسط بیمه گران ایجاد می شود؟
- ۳- اصطلاح شرایط را تعریف کنید. آیا در صورتی که بیمه گذار شرایط بیمه نامه را رعایت نکند، بیمه گر موظف به پرداخت خسارت می باشد؟
- ۴- تعریف خسارت تعیین شده چیست؟ آیا می توان اشخاص دیگری را به غیر از آنها که در بیمه نامه اسم برده شده بیمه، کرد؟
- ۵- الحاقیه یا پیوست را توضیح دهید. اگر یک الحاقیه با شرایط دیگر بیمه نامه تعارض پیدا کند، مسئله چگونه حل می گردد؟
- ۶- انواع فرانشیز را توضیح دهید. هدف از فرانشیز چیست؟
- ۷- چگونه بیمه مشترک در بیمه اموال مورد استفاده قرار می گیرد؟ هدف اساسی بیمه مشترک چیست؟
- ۸- شرط بیمه مشترک را در یک بیمه نامه درمانی توضیح دهید.
- ۹- هدف از شرایط متفرقه سایر بیمه نامه ها چیست؟
- ۱۰- معنی بیمه اولیه و مازاد چیست؟

سوالات کاربردی

۱- میکائیل یک هواپیمای کوچک دارد که با آن آخر هفته پرواز می کند. نماینده او اطلاع می دهد که هواپیما از شمول بیمه اموال شخصی اش مستثنی است. به عنوان یک بیمه شده، وی احساس می کند که هواپیمای او باید مانند سایر اموال شخصی اش بیمه شود.

الف) به میکائیل توضیح دهید که علت مستثنی شدن برخی اموال مانند هواپیما از بیمه های شخصی اموالش چیست؟

ب) توضیح دهید که چرا برخی موارد استثنا در قراردادهای بیمه لحاظ می شود؟

۲- الف) یک بنگاه تولیدی خسارتهای بیمه شده زیر را در طول سال جاری بیمه ای متحمل گردیده است:

خسارت	مقدار خسارت
الف	۲,۵۰۰ دلار
ب	۳,۵۰۰ دلار
ج	۱۰,۰۰۰ دلار

اگر بیمه نامه دارای فرانشیزی به ترتیب زیر باشد، شرکت بیمه چقدر خسارت برای هر مورد پرداخت خواهد کرد؟

۱- فرانشیز مستقیم ۱,۰۰۰ دلار

۲- فرانشیز تجمعی سالانه به میزان ۱۵,۰۰۰ دلار

ب) مزایای قراردادهای گروهی مشترک المنافع را که عمدتاً در طرح های هزینه های پزشکی گروهی وجود دارد، توضیح دهید ؟

۳- استفانی یک انبار کوچک دارد که به مبلغ ۲۰۰,۰۰۰ دلار طی یک بیمه نامه اموال تحت پوشش است. بیمه نامه یک شرط بیمه مشترک به میزان ۸۰ درصد دارد. انبار به علت آتش سوزی با یک خسارت ۵۰,۰۰۰ دلاری مواجه شده است. هزینه جایگزینی انبار در هنگام وقوع خسارت ۵۰۰,۰۰۰ دلار است.

الف) مسئولیت بیمه گر برای این خسارت چقدر است؟ محاسبه کنید.

ب) فرض کنید استفانی در زمان وقوع خسارت ۵۰۰,۰۰۰ دلار اموال در انبار نگهداری می کرده است. اگر مقدار خسارت ۱۰,۰۰۰ دلار می باشد، او چقدر خسارت از بیمه گر دریافت خواهد کرد؟

پ) تئوری معقولیت بیمه مشترک در قراردادهای بیمه اموال را توضیح دهید.

۲- آندرو یک ساختمان اداری بازرگانی دارد که تحت پوشش سه قرارداد بیمه مشترک است. او ۱۰۰,۰۰۰ دلار بیمه مشترک با شرکت الف، ۲۰۰,۰۰۰ دلار بیمه مشترک با شرکت بیمه ب و ۲۰۰,۰۰۰ دلار بیمه مشترک با شرکت پ دارد:

الف) فرض کنید که قرارداد تقسیم تعهدات به نسبت سهم در قرارداد باشد. اگر یک خسارت ۱۰۰,۰۰۰ دلاری اتفاق بیفتد، آندرو چقدر خسارت از هریک از بیمه گران دریافت خواهد کرد؟ توضیح دهید.

ب) هدف از دیگر انواع قراردادهایی که در بیمه وجود دارد، چیست؟

۵- فرض کنید که یک خسارت مسئولیت ۳۰۰,۰۰۰ دلاری طبق دو بیمه نامه مسئولیت قراردادی تحت پوشش است. بیمه نامه الف یک محدودیت ۵۰۰,۰۰۰ دلاری دارد، در حالی که بیمه نامه ب تا سقف ۱۲۵,۰۰۰ دلار را تعهد می کند. هر دو قرارداد به یک نسبت سهام مساوی سهم هستند:

الف) هر بیمه گر تا چقدر در پرداخت خسارت سهم دارد؟ توضیح دهید.

ب) اگر خسارت فقط ۵۰,۰۰ دلار باشد، هر یک چقدر پرداخت خواهند کرد؟

۳- اشلی یک بیمه نامه درمان اصلی تا سقف ۲ میلیون دلار در طول دوره زندگی دارد. بیمه نامه دارای یک فرانشیز تجمعی تا سقف ۵۰۰ دلار در سال تقویمی است و یک شرط ۲۰ - ۸۰ برای درصد مشارکت دارد. اشلی یک عمل جراحی پا دارد و هزینه پزشکی معادل ۱۰,۰۰۰ دلار را متحمل می شود. بیمه گر او چقدر باید به وی پرداخت کند؟ اشلی چقدر باید پرداخت کند؟

۴- لینکلن سالتداگ یک تیم حرفه ای در لیگ بیس بال در آمریکاست. باشگاه ورزشی تا سقف ۳۰۰,۰۰۰ دلار طی یک بیمه نامه اموال مشترک با یک شرط ۸۰ درصدی بیمه شده است. قیمت جایگزینی فعلی باشگاه ورزشی ۵۰۰,۰۰۰ دلار است. بعد از بازیهای حذفی لیگ، تجهیزات بیمه حوادث آتش سوزی شدند. اکنون باشگاه باید خسارت آتش سوزی ۴۰,۰۰۰ دلاری مواجهه است. اکنون بدون در نظر گرفتن فرانشیز. بیمه گر تیم باید چه مقدار برای خسارت پرداخت کند؟

منابع اینترنتی

• بخش بیمه ایالت نیویورک تعداد زیادی از نشریات مربوط به قراردادهای اصلی بیمه ای را که به صورت برخط از طریق سیستم می توان سفارش داد، منتشر می کند. بن انتشارات برای درک مفاد قراردادهای و پوشش های مختلف مالکان منازل و بیمه اتومبیل و سایر قراردادهای بیمه ای مفید واقع می شود:

www.ins.state.ny.us

• اداره حق العمل کاران بیمه ایالت ویسکانسین نیز نشریات مختلفی را برای استفاده کنندگان در زمینه قراردادهای خاص بیمه ای در دسترس قرار می دهد. این نشریات برای درک جنبه های قراردادی و پوشش های مختلفی که در زمینه عمر، سلامت، اتومبیل و بیمه مالکان منازل وجود دارد، مفید است. www.oci.gov

• مؤسسه اطلاعات بیمه ای هم نشریات مختلفی را در زمینه بیمه های اموال و مسئولیت برای استفاده کنندگان منتشر می کند. این نشریات به شما در درک جنی؛ های مختلف قراردادهای و پوشش هایی که در زمینه بیمه مالکان منازل، اتومبیل، مسئولیت فردی، سیل و دیگر اموال و پوشش های بیمه مسئولیت وجود دارد، کمک می کند: www.iii.org

• بخش بیمه ایالت تگزاس: اطلاعات قابل ملاحظه ای در مورد بیمه اتومبیل، الکان منازل، عمر و درمان و دیگر انواع بیمه برای استفاده کنندگان ارائه میدهد. اطلاعاتی در مورد اینکه چگونه یک شکایت در مورد یک بیمه گر ضبط می شود و به جریان می افتد www.tdi.state.tx.us/index.html